КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Історичний факультет

Кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник декана з науково-педагогічної та навчальної роботи
_____
«27» 09 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політичні лідери країн Західної Європи та Америки в Новий час

для студентів

галузь знань **03 Гуманітарні науки**

спеціальність **032 Історія та археологія**

освітній рівень **другий (магістерський)**

освітня програма **Американістика та європейські студії**

вид дисципліни **вибіркова**

Форма навчання	**Денна**
Навчальний рік	**2021/2022**
Семестр	**3**
Кількість кредитів ECTS	**3**
Мова викладання, навчання та оцінювання	**Українська**
Форма заключного контролю	**Залік**

Викладач: Купчик Олег Романович, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн; Машевський Олег Петрович, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн

Пролонговано: на 2022/2023 н.р. _____ 2022 р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник: Купчик Олег Романович, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн; Машевський Олег Петрович, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн
_____ Машевський О. П.

Протокол № 12 від «26» травня 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол від «26» серпня 2021 року № 7
Голова науково-методичної комісії _____ Терес Н. В.

«26» серпня 2021 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – сформувати у студентів системну уяву про життя і діяльність видатних державних та політичних діячів країн Західної Європи та Америки у Новий час, їх роль та місце у національній та світовій історії.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* головні історичні постаті й основні події з історії країн Західної Європи та Америки у Новий час.
2. *Вміти* визначати результати та наслідки найважливіших подій історії країн Західної Європи та Америки у Новий час.
3. *Володіти елементарними навичками* роботи з навчальною літературою.

3. Анотація навчальної дисципліни: Ознайомлення з історіографією діяльності політичних лідерів Західної Європи та Америки Нового часу. З'ясування різноманітних аспектів їх приватного життя (родина, соціальне походження, освіта, хобі, сім'я). Висвітлення еволюції політичних поглядів лідерів країн Західної Європи та Америки Нового часу. Характеристика основних етапів їх політичної діяльності і державної роботи. Встановлення зв'язку історичного контексту й діяльності політичних лідерів. З'ясування місця політичних лідерів у національній історії. Визначення ролі політичних лідерів у європейській і світовій історії. Розкриття взаємовідносин політичних лідерів з іншими впливовими державними діячами. Висвітлення маловідомих подій з життя і діяльності політичних лідерів країн Західної Європи та Америки Нового часу.

4. Завдання (навчальні цілі): полягають у формуванні в студентів цілісної системи знань про історію політичного лідерства в країнах Західної Європи та Америки Нового часу на прикладі біографій видатних державних і політичних діячів. У результаті вивчення дисципліни студент повинен *засвоїти* елементи науково-дослідної роботи, *вміти* системно оцінювати головні тенденції й динаміку розвитку політичного лідерства у Новий час, всебічно аналізувати події, пов'язані із взаєминами між політичними лідерами Нового часу, набути практичних навичок з роботи із науковою літературою та джерелами.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		**Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання**	**Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)**	**Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни**
Код	**Результат навчання**			
1.1	*Знати* термінологічно-понятійний апарат з історії політичних лідерів країн Західної Європи та Америки Нового часу.	*Лекція*	*Контрольна робота 1 (тест)*	*5%*
1.2	*Знати* періоди життя і діяльності політичних лідерів країн Західної Європи та Америки Нового часу.	*Лекція*	*Контрольна робота 2 (тест)*	*9%*
1.3	*Знати* обставини формування політичних поглядів лідерів країн Західної Європи та Америки Нового часу.	*Лекція*	*Контрольна робота 1 (тест)*	*5%*
1.4	*Знати* обставини політичної діяльності і державної роботи лідерів країн Західної Європи та Америки Нового часу.	*Лекція*	*Контрольна робота 2 (тест)*	*9%*
2.1	*Вміти* охарактеризувати діяльність політичних лідерів країн Західної Європи та Америки Нового часу.	*Семінарське заняття*	*Усне опитування*	*10%*

2.2	*Вміти* оцінити результати діяльності політичних лідерів країн Західної Європи та Америки Нового часу.	*Семінарське заняття*	*Усне опитування*	*10%*
3.1	*Вміти* комунікувати з приводу впливу політичних лідерів країн Західної Європи та Америки Нового часу на світову історію.	*Семінарське заняття*	*Усне опитування*	*6%*
3.2	*Вміти* комунікувати з приводу ролі політичних лідерів країн Західної Європи та Америки Нового часу у національній історії.	*Семінарське заняття*	*Усне опитування*	*6%*
4.1	*Вміти* автономно та відповідально провести порівняльний аналіз політичної діяльності лідерів країн Західної Європи та Америки Нового часу.	*Самостійна робота*	*Реферат*	*10%*
4.2	*Вміти* автономно та відповідально з'ясувати стратегію і тактику в діяльності політичних лідерів країн Західної Європи та Америки Нового часу.	*Самостійна робота*	*Реферат*	*10%*
2.3	*Вміти* встановити причинно-наслідковий зв'язок у подіях, що стосуються політичної діяльності лідерів країн Західної Європи та Америки Нового часу.	*Лекція, семінар*	*Залік*	*10%*
2.4	*Вміти* з'ясувати причини й умови, простежити хід, визначити головні рушійні сили в політиці лідерів країн Західної Європи та Америки.	*Лекція, семінар*	*Залік*	*10%*

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота 1, (тест): РН 1.1, 1.3. – 10 балів / 6 балів.*
Контрольна робота 2 (тест): РН 1.2, 1.4 – 18 балів / 10 балів.
2. Реферат 1: РН 2.5 – 10 балів / 6 балів.
Реферат 2: РН 2.6 – 10 балів / 6 балів.
3. Робота під час семінарських занять 1 ЗМ: РН 2.1-2.2 – 20 балів / 12 балів.
Робота під час семінарських занять 2 ЗМ: РН 3.1-3.2– 12 балів / 8 балів.

* Максимальний бал / пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання:

- *форма оцінювання* – залік;

- *максимальна кількість балів, які може отримати студент* – 20 балів;

- *Оцінюються такі результати навчання студента як* вміти встановити причинно-наслідковий зв'язок у подіях, що стосуються політичної діяльності лідерів країн Західної Європи та Америки Нового часу; вміти з'ясувати причини й умови, простежити хід, визначити головні рушійні сили в політиці лідерів країн Західної Європи та Америки.

- *форма проведення заліку* – письмова, *види завдань* – завдання, які потребують розгорнутих відповідей;

- *мінімальний пороговий рівень залікової оцінки, за якої залік вважається складеним* – **12 балів**.

Необхідна умова допуску до заліку: студент не допускається до заліку, якщо під час семестру набрав **менше, ніж 40 балів (критично-розрахунковий мінімум). Рекомендований мінімум допуску до заліку 48 балів.**

7.2 Організація оцінювання:

Контроль знань студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів (бали, отримані під час семінарів (усне опитування); бали, отримані за виконання рефератів; бали, отримані під час модульного контролю (за виконання тестових завдань), а також бали, отримані під час складання підсумкового контролю (заліку), а саме: за виконання запропонованих завдань.

Зміст курсу поділений на 2 змістових модулі. Кожний змістовий модуль включає в себе лекції, семінари, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-12, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 13-15.

Оцінка успішності знань студентів здійснюється в двох формах: семестрове оцінювання (контрольні роботи, усне опитування, реферати) і підсумкове оцінювання (залік).

Загальна сума балів – 100 балів (із них, семестрове оцінювання 80 балів; підсумкове оцінювання (залік) – 20 балів).

Змістовий модуль 1 ***Політичні лідери країн Західної Європи у Новий час***			*Змістовий модуль 2* ***Політичні лідери країн Америки у Новий час***			***Залік***
40 залікових балів (максимум)			40 залікових балів (максимум)			20 балів
Семінар	*Самостійна робота*	*Модульний контроль*	*Семінар*	*Самостійна робота*	*Модульний контроль*	
20 (максимум)	10 (максимум)	10 (максимум)	12 (максимум)	10 (максимум)	18 (максимум)	

Упродовж семестру оцінюється робота студента **під час кожного семінару** (доповідь, доповнення, участь у дискусії). Під час семінару студент має можливість досягти від 0 до 4 балів. Критеріями оцінювання відповіді студента під час семінару є:

- повнота розкриття питання 1 бал;
- логіка викладення 1 бал;
- використання основної і додаткової літератури 1 бал;
- аналітичні міркування, вміння робити висновки 1 бал.

Реферат студент подає викладачеві на останньому семінарі кожного Змістового модулю, зокрема Реферат 1 (остання декада жовтня) і Реферат 2 (остання декада грудня). Критеріями оцінки самостійної роботи студента є:

- глибоке розкриття проблеми 9-10 балів;
- відображена власна позиція 7-8 балів;
- тема розкрита неповно 5-6 балів;
- реферат суто компілятивного рівня 3-4 бали;
- розкритий лише окремий аспект 1-2 бали.

Після завершення відповідно Змістового модулю 1 і Змістового модулю 2 проводяться **контрольні роботи** у формі тестування, зокрема Контрольна робота 1 (остання декада жовтня) і Контрольна робота 2 (остання декада грудня). Завдання з тестування 1 містить 10 запитань. Завдання з тестування 2 містить 18 запитань. Правильна відповідь на кожне з запитань оцінюється в 1 бал.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перескладання семінарів, модульних контрольних робіт, рефератів здійснюється відповідно до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

Заліковий білет містить два завдання, кожне з яких оцінюється в 10 балів. Критеріями оцінювання відповіді є:

- Відповідь повна, подане власне бачення проблеми 10;
- Відповідь повна, подане власне бачення проблеми та зроблені грунтовні висновки, проте наявні окремі незначні помилки при викладі фактичного матеріалу 9;
- Відповідь відображає знання фактичного матеріалу з питання 8;
- Відповідь демонструє знання фактичного матеріалу, але допущені окремі помилки 6-7;
- Відповідь фрагментарна, відображені лише деякі аспекти проблеми 4-5;
- Відповідь фрагментарна, наявні суттєві помилки при викладі фактичного матеріалу 2-3;
- Відповідь має значні помилки 1.

Умовою допуску до заліку є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 40 балів (**критично-розрахунковий мінімум**). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт. **Рекомендований мінімум** для допуску до заліку – 48 балів.

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Залік	Підсумкова оцінка
Критично-розрахунковий мінімум	20	20	**20**	60
Рекомендований мінімум	24	24	**12**	60
Максимум	**40**	**40**	**20**	**100**

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	Самостійна робота
ЗМ 1. Політичні лідери країн Західної Європи в Новий час				
1.	**Вступ.** **Тема 1**. Королева Єлизавета I.	2	-	4
2.	**Тема 2.** Лорд-протектор Олівер Кромвель.	2	-	4
3.	**Тема 3.** Король Людовік XIV.	2	-	4
4.	**Тема 4.** Кардинал Джуліо Мазаріні.	-	1	4
5.	**Тема 5.** Ш-М. Талейран.	-	1	4
6.	**Тема 6.** Жозеф Фуше.	-	1	4
7.	**Тема 7.** Імператор Наполеон I Бонапарт.	2	-	4
8.	**Тема 8.** Канцлер Отто фон Бісмарк.	2	-	4
9.	**Тема 9.** Імператор Вільгельм II.	-	1	4
10.	**Тема 10.** Імператриця Марія-Тереза.	2	-	4
11.	**Тема 11.** Імператор Франц-Йосиф I.	2	-	4
12.	**Тема 12.** Джузеппе Гарібальді.	-	1	3
13.	*Реферат 1*	-	-	1
14.	*Контрольна робота 1*	-	1	-
ЗМ 2. Політичні лідери Америки в Новий час				
15.	**Тема 13.** Президент США Томас Джефферсон.	2	1	4
16.	**Тема 14.** Президент США Джордж Вашингтон.	2	1	4
17.	**Тема 15.** Президент США Авраам Лінкольн.	2	1	3
18.	*Реферат 2*	-	-	1
19.	*Контрольна робота 2*	-	1	-
	ВСЬОГО	**20**	**10**	**60**

Загальний обсяг ***90 год.,*** в тому числі:
Лекцій – ***20 год.***
Семінари – ***10 год.***
Самостійна робота – ***60 год.***

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Adams S. World History Biographies: Elizabeth I: The Outcast Who Became England's Queen / Simon Adams. // National Geographic World History Biographies. – 2008. – С. 64.
2. Appleby J. Thomas Jefferson / Joyce Appleby., 2003. – 184 с. – (Times Books). – (The American Presidents Series: The 3rd President, 1801-1809).
3. Aronson T. The Fall of the Third Napoleon / Theo Aronson., 2021. – 273 с. – (Independently published).
4. Baird J. Victoria: The Queen: An Intimate Biography of the Woman Who Ruled an Empire / Julia Baird. – New York: Random House Trade Paperbacks, 2017. – 752 с. – (Random House Trade Paperbacks).
5. Bell D. Napoleon: A Concise Biography / David A. Bell. – New York: Oxford University Press, 2015. – 152 с. – (Oxford University Press).
6. Benjamin P. T. Abraham Lincoln: A Biography / Thomas Benjamin P.., 2008. – 581 с. – (Southern Illinois University Press).
7. Bingaman R. Otto von Bismarck Biography: An Account Of The First Chancellor Of The German Empire / Ronald G. Bingaman., 2022. – 68 с. – (Independently published)
8. Burns J. George Washington / James MacGregor Burns. – New York: Times Books, 2004. – 208 с. – (Times Books). – (The American Presidents Series).
9. Franklin B. The Autobiography of Benjamin Franklin: The Original 1793 Edition (The Autobiography Classics Of Benjamin Franklin) / Benjamin Franklin., 2022. – 135 с. – (Independently published).
10. Headley J. Napoleon and His Marshals / J. T. Headley. – New York: Kessinger Publishing, LLC, 2010. – 348 с. – (Kessinger Publishing, LLC).
11. Hibbert C. Garibaldi: Hero of Italian Unification: Hero of Italian Unification / Christopher Hibbert. – New York: St. Martin's Griffin, 2008. – 480 с. – (St. Martin's Griffin).
12. Irving W. George Washington: A biography / Washington Irving., 1976. – 740 с. – (Doubleday).
13. Jordan D. The Revolutionary Career of Maximilien Robespierre / David P. Jordan. – Chicago: University of Chicago Press, 1989. – 315 с. – (University of Chicago Press).
14. Kidd T. Thomas Jefferson: A Biography of Spirit and Flesh / Thomas S. Kidd., 2022. – 320 с. – (Yale University Press).
15. Macdonell A. Napoleon and his Marshals / A. G. Macdonell. – Bristol, United Kingdom: Read & Co. History, 2016. – 380 с. – (Read & Co. History).
16. Mansel P. King of the World: The Life of Louis XIV / Philip Mansel. – Chicago: University of Chicago Press, 2020. – 608 с. – (University of Chicago Press).
17. McCabe J. Talleyrand, a Biographical Study / Joseph McCabe., 2016. – 458 с. – (Wentworth Press).
18. McLynn F. Napoleon: A Biography / Frank McLynn. – New York: Arcade Publishing, 2021. – 768 с. – (Arcade Publishing).
19. McPhee P. Robespierre: A Revolutionary Life / Peter McPhee. – New Haven and London: Yale University Press, 2013. – 320 с. – (Yale University Press).
20. Pruette M. Excellent Biography Of Metternich: His Role In Creating The European Alliance: Prince Klemens Von Metternich Significance / Mavis Pruette., 2021. – 251 с. – (Independently published).
21. Remini R. John Quincy Adams / Robert V. Remini., 2002. – 192 с. – (Times Books). – (The American Presidents Series).
22. Riall L. Garibaldi: Invention of a Hero / Lucy Riall., 2007. – 496 с. – (Yale University Press).
23. Roberts A. Napoleon: A Life / Andrew Roberts. – New York: Penguin Books, 2015. – 976 с. – (Penguin Books).
24. Roosevelt T. Oliver Cromwell / Theodore Roosevelt. – Ottawa (Canada): East India Publishing Company, 2022. – 152 с. – (East India Publishing Company).

25. Talleyrand-Périgord C. Memoirs of Talleyrand / Charles Maurice de Talleyrand-Périgord., 2011. – 404 c. – (University of California Libraries).
26. Weir A. The Life of Elizabeth I / Alison Weir. – New York: Ballantine Books, 1999. – 569 c. – (Ballantine Books).

Додаткові:

1. Барг М. А. Кромвель и его время. – М., 1960.
2. Бисмарк Отто. Мысли и воспоминания. – Х., 2014.
3. Блюш Ф. Людовик XIV. – М., 1998.
4. Буш Мориц. Так говорил Бисмарк. – М., 2014.
5. Вильгельм II (Гогенцоллерн). Мемыуры. События и люди, 1887–1918. – М.-Пг., 1923.
6. Гарибальди Джузеппе. Мемуары. – М., 1966.
7. Гаррисон Фредерик. Оливер Кромвель. – М., 1901.
8. Дешодт Э. Людовик XIV перевод с фр. М. В. Добродеевой; вступ. ст. В. В. Эрлихмана. – М., 2011.
9. Ермановская А. Є. Империя Габсбургов. – Х., 2017.
10. Кристофер Хейг. Елизавета I Английская. – Ростов-на-Дону, 1997.
11. Лозинский С. Г. Царствование Франца-Иосифа: Политический очерк современной Австрии. – Пг., 1916.
12. Лурье А. Гарибальди. – М., 1957.
13. Манфред Альберт. Наполеон Бонапарт. – М., 1998.
14. О'Мира Барри. Голос с острова Святой Елены. – М., 2004.
15. Падовер С. Джефферсон. Третий президент США. – Нью-Йорк, 1991.
16. Стейнберг Д. Бисмарк как дипломат. – М., 2014.
17. Сэндберг К. Линкольн. – М., 1961.
18. Талейран Шарль-Морис. Мемуары. – М., 1934.
19. Тарле Е. В. Наполеон. – Ростов-на-Дону, 1996.
20. Тарле Е. В. Талейран. – М., 2010.
21. Троян С. С. Німеччина у боротьбі за місце під сонцем (колоніальна та світова політика в 1884–1900). – К., 2017.
22. У кігтях двоглавих орлів. Творення модерної нації. Україна під скіпетрами Романових і Габсбургів / Автор. колектив: А. Галушка, І. Гирич, І. Глизь, В. Масненко, І. Монолатій, Ю. Присяжнюк, С. Шамара, В. Шандра. – Х., 2016.
23. Хайдекинг Ю. Американские президенты: 41 исторический портрет от Джорджа Вашингтона до Билла Клинтона. – Ростов-на-Дону, 1997.
24. Чандлер Дэвид. Военный компании Наполеона. – Триумф и трагедия завоевателя / Пер. с анг. Н. Б. Черных-Кедровой. – М., 1999.
25. Шад Марта. Габсбурги. – М., 2003.
26. Шаров Ігор. Характери Нового світу. – К., 2018.
27. Яси Оскар. Распад Габсбургской монархии / Пер. с анг.: Якименко О. Я.; Айрапетов А. Г., ст. коммент. – М., 2011.

10. Додаткові ресурси:

1. Плани семінарських занять з дисципліни «Історія тюркських народів». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: htpp://for.history.univ.kiev.ua.